

Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад, Радничка бр. 20а (у даљем тексту: Завод), на основу члана 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010 - исправка, 14/2016, 95/2018 – други закон и 71/2021, у даљем тексту: Закон) а у вези са чланом 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), поступајући по захтеву број 05-51/2023 од 31.01.2025. године, ЈП „Урбанизам“ Панчево, ул. Карађорђева бр. 4, Панчево, за издавање услова заштите природе за потребе израде Плана детаљне регулације за подводну експлоатацију угља и откривке у небрањеном делу ковинског лежишта на левој обали Дунава, дана 25. 02.2025. године под бр. 03 020-367/2, помоћник директора мр Наташа Пил, по овлашћењу број 04 035 2118 од 01.07.2024. године, доноси:

РЕШЕЊЕ**о условима заштите природе**

- У обухвату предметног Плана детаљне регулације налази се међународни еколошки коридор река Дунав (Уредба о еколошкој мрежи „Службени гласник РС”, бр. 102/2010). Сходно томе, издају се следећи услови заштите природе:
- Експлоатацију планирати и изводити у небрањеном дели, у предметним зонама које су омеђене координатама:

Тачка	X	Y
Зона 1		
1.	4953092.0	7505547.0
2.	4953096.4	7505583.7
3.	4953136.2	7505669.7
4.	4953319.1	7505978.1
5.	4953626.9	7506501.5
6.	4953681.2	7506579.2
7.	4953275.0	7506612.3
8.	4953146.1	7506918.8
9.	4952945.2	7506359.1
10.	4952858.6	7505838.1
11.	4952833.4	7505630.1
12.	4952833.4	7505614.5
13.	4952839.6	7505598.4
14.	4952848.7	7505587.1
15.	4952861.5	7505578.5

16.	4952877.4	7505573.8
Зона 2		
17.	4955146.1	7510823.6
18.	4955168.9	7511206.0
19.	4955178.3	7511280.6
20.	4955214.6	7511361.8
21.	4955655.6	7511782.8
22.	4956062.5	7512171.6
23.	4956406.4	7512464.7
24.	4957389.7	7513179.1
25.	4957069.4	7513737.0
26.	4956617.7	7513352.2
27.	4955708.7	7512852.9

- 2) Забрањено је уништавање, нарушавање и промена намене површина под барама, шумарцима и тршћацима, на којима се не планира обављање експлоатационих и других пратећих активности.
- 3) Није дозвољено багеровање делова спрудова изнад површине воде који служе као станишта гнезђења строго заштићене врсте птица жалара слепића (*Charadrius dubius*) у периоду гнезђења, од 15. априла до 1. јула;
- 4) На подручју еколошког коридора и зони непосредног утицаја ширине до 200 m од коридора, забрањено је одлагање отпада и свих врста опасних материја (Прилог 1).
- 5) У циљу елиминисања/смањења утицаја на међународни еколошки коридор током експлоатације, сепарације и транспорта угља:
  - 5.1. Применити технике и технологије којима ће се онемогућити расипање ситних и финих фракција угља, спречити изливање горива, мазива и других штетних и опасних материја, испуштање непречишћених вода, као и друге активности које за последицу могу имати:
    - 5.1.1. доспевање суспендованих материја насталих током експлоатације, сепарације и транспорта (које имају негативан утицај на живи свет, посебно на фауну дна и рибља плодишта, као и на фотосинтетску активност и примарну продукцију субмерзних биљних врста) у реку Дунав и њене низводне делове,
    - 5.1.2. промене осталих параметара квалитета воде Дунава.
  - 5.2. Предвидети употребу машина и опреме израђених по технологијама којима се и остали могући негативни утицаји на околину своде на најмању могућу меру.
  - 5.3. Радове вршити на начин којим ће се обезбедити неометано функционисање свих животних циклуса живог света унутар реке и њене инундационе равни (посебно врста птица и риба), и спречити негативне последице на хидролошки режим, хидрауличке особине Дунава и низводних делова у зони утицаја.
  - 5.4. Радови се морају изводити тако да не изазивају значајне измене морфолошких и хидролошких карактеристика, као и угрожавање стабилности корита Дунава.

5.5. Експлоатација не сме негативно утицати на режим и квалитет подземних вода. Неопходно је установити програм мониторинга нивоа и квалитета подземних вода и успоставити мрежу осматрачких објеката-пијезометара, у циљу добијања релевантних података.

5.6. Осветљавање предметне локације извршити усмереним осветљењем и коришћењем сенила, тако да је светлост усмерена искључиво на радни простор, без осветљавања околног простора реке, бара и шума.

5.7. Предузети и све остале мере за очување функционалности коридора.

6) Мере заштите за заштитну зону еколошког коридора:

6.1. У појасу до 500 m од еколошког коридора забрањују се планска решења којима се нарушавају карактеристике хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора;

6.2. У појасу до 200 m од еколошког коридора:

6.2.1. Услов за изградњу укупаних складишта је да се њихово дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде, уз примену грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор. Планским решењима мора се обезбедити:

6.2.1.1. Примена мера заштите коридора од утицаја светлости, буке и загађења;

6.2.1.2. Дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста (списак врста дат је у образложењу);

6.3 У појасу до 200 m од еколошког коридора, изузев у грађевинском подручју насеља, инфраструктуру планирати уз примену следећих услова:

6.3.1. Трасе саобраћајница планирати најкраћим путем преко еколошких коридора;

6.3.2. Применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона;

6.4 У појасу до 200 m од еколошког коридора на грађевинском земљишту (грађевинско подручје насеља и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља) услов за изградњу објеката је да њихове граничне вредности индикатора буке на граници природних станишта заштићених врста са другим наменама простора не прелази 50dB(A) за дан и вече, односно 40dB(A) за ноћ, а њихово осветљавање не делује на станиште или коридор;

6.5 У појасу до 50 m од еколошког коридора:

6.5.1. Забрањује се:

6.5.1.1. Примена техничких решења којима се формирају рефлектујуће површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору;

6.5.1.2. Уситњавање парцела за потребе формирања грађевинског земљишта, изузев за инфраструктурне објекте;

6.5.2. Примењују се следеће мере:

6.5.2.1. Очувати проходност еколошког коридора површинских вода забраном оградивања појаса уз обалу или применом типова оgrade које омогућују кретање ситних животиња;

6.5.2.2. Обезбедити континуитет зеленог тампон појаса између простора људских активности и коридора/п у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора. Овај појас графички приказати у планској и пројектној документацији;

6.5.2.3. Објекте који захтевају поплочавање и/или осветљење лоцирати на мин. 20 m удаљености од границе коридора;

- 6.6У појасу до 50 m од еколошког коридора на грађевинском земљишту (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.) услов за изградњу:
- 6.6.1. Вештачких површина (паркинг и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора;
- 6.6.2. Саобраћајница са тврдим застором за моторна возила је примена техничких мера којима се обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње и смањују утицаји осветљења, буке и загађења коридора/;
- 7 Уколико се у току радова наиђе на геолошка или палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави Министарству заштите животне средине, у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.
2. Нацрт предметног Плана проследети овом Заводу на мишљење о испуњености услова заштите природе.
3. Ово Решење не ослобађа подносиоца захтева од прибављања и других услова, дозвола и сагласности предвиђених позитивним прописима.
4. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене техничке документације, потребно је Заводу поднети нов захтев за издавање услова заштите природе.
5. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог Решења не отпочне радове и активности за које је ово Решење о условима заштите природе издато, дужан је да од Завода прибави ново решење о условима.
6. Подносилац захтева је ослобођен плаћања таксе за издавање овог решења у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о допунама Покрајинске скупштинске одлуке о покрајинским административним таксама („Сл.лист АПВ“, бр. 40/2019, 59/2020 - усклађени дин. изн., 45/2021 - усклађени дин. изн., 54/2021, 52/2022 - усклађени дин. изн., 43/2023- усклађени дин. изн. и 50/2024 - усклађени дин. изн.).

Образложење

ЈП „Урбанизам“ Панчево обратило се Заводу захтевом заведеним под бројем бр. 03 020-367/1 од 10.02.2025. године, за издавање услова заштите природе за потребе израде Плана детаљне регулације за подводну експлоатацију угља и откритке у небраћеном делу ковинског лежишта на левој обали Дунава.

Одредбом члана 102. и 103. Закона („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 91/10 - исправка, 14/2016 и 95/2018 - други закон и 71/2021) одређено је да организација за заштиту природе, тј. Покрајински завод за заштиту природе утврђује услове заштите и даје податке о заштићеним природним добрима у поступку израде просторних и других планова, односно основа (шумских, водопривредних, ловних, риболовних и др.) и друге инвестиционо-техничке документације.

На основу достављеног захтева и пратеће документације подносиоца захтева, утврђено је да је предмет захтева издавање услова заштите природе за потребе израде Плана детаљне регулације за подводну експлоатацију угља и откритке у небраћеном делу ковинског лежишта на левој обали Дунава, у зонама дефинисаним у тачки 1. подтачка 1) Решења.

Увидом у Покрајински регистар заштићених природних добара и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови заштите природе из диспозитива овог решења.

У обухвату предметног Плана детаљне регулације налази се међународни еколошки коридор река Дунав (Уредба о еколошкој мрежи „Службени гласник РС“, бр. 102/2010).

Услови прописани тачкама 1 - 6. израђени су у складу са чланом 21. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009 - други закон, 72/2009 – други закон, 43/2011 одлука – УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018-други закон и 94/2024 – др. закон) којим је дефинисан принцип интегрисане заштите природе и животне средине: „Заштита природних вредности остварује се спровођењем мера за очување њиховог квалитета, количина и резерви, као и природних процеса, односно њихове међузависности и природне равнотеже у целини“. Очување природних процеса и заштита природних вредности у антропогеном пределу захтева исте мере које су предуслов стварања здраве животне средине, а право на здраву средину обезбеђено је Уставом Републике Србије.

Чланом 74. Закона прописане су мере заштите строго заштићених врста. Њихова заштита се спроводи забраном уништавања и предузимања свих активности којима може да буде угрожена сама врста и њено станиште (Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивњих врста биљака, животиња и гљива, „Службени гласник РС“, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016). На основу члана 74, став 2. Закона, забрањено је уништавати станишта ових врста и узнемиравати их, нарочито у време размножавања и подизања младих. Наведена ограничења обезбеђују да радови предвиђени Пројектом не доведу до уништавања станишта и узнемиравања у време размножавања строго заштићених врста.

Услови из овог Решења су дефинисани у складу са чланом 7. став 3), 4), 5) и 7) Закона, по коме се заштита природе реализује „... спровођењем мера заштите природе и предела; утврђивањем услова и мера заштите природе и заштићених природних добара и предела у просторним и урбанистичким плановима, пројектној документацији, основама и програмима...од утицаја на природу...као и ублажавањем штетних последица које су настале активностима у природи“.

Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Сл. лист СРЈ - Међународни уговори“, бр. 11/01) у Члану 8. указује на потребу регулисања или управљања „биолошким ресурсима важним за очување биолошке разноврсности у оквиру или ван заштићених подручја, у циљу њиховог очувања и одрживог коришћења“. Заштита биодиверзитета насељених места заснива се на стварању и одржавању јавних зелених површина. Формирање система зелених површина доприноси повезивању природне средине са урбаним простором, а долази и до просторног разграничавања функција које могу негативно утицати једна на другу. У складу са Конвенцијом, прописана је обавеза спречавања, уношења и контролисања или искорењавања „оних страних врста које угрожавају природне екосистеме, станишта или (аутохтоне) врсте“. На подручју Панонског региона сматрају се инвазивним следеће биљне врсте: циганско перје (*Asclepias syriaca*), јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus glandulosa*), багремац (*Amorpha fruticosa*), западни копривић (*Celtis occidentalis*), дафина (*Eleagnus angustifolia*), пенсилвански длакави јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), трновац (*Gledichia triachantos*), жива ограда (*Lycium halimifolium*), петолисни бршљан (*Parthenocissus inserta*), касна сремза (*Prunus serotina*), јапанска фалопа (*Reynouria syn. Fallopia japonica*), багрем (*Robinia pseudoacacia*), сибирски брест (*Ulmus pumila*).

Чланом 8. Закона дефинисано је планирање, уређење и коришћење простора. Планирање и уређење простора спроводи се на основу просторних и урбанистичких планова, планске и пројектне документације, у складу са мерама и условима заштите природе. Носилац пројекта дужан је да поступа у складу са мерама заштите природе, на начин да се избегну, или сведу на најмању меру угрожавања или оштећења природе. Према члану 9. у поступку израде планова, пројеката и активности из члана 8. Закона прибављају се услови заштите природе. Акт о условима заштите природе, између осталог, садржи процену да ли се планирани радови и активности могу реализовати са становишта циљева заштите природе.

Такође у складу са чланом 9. Закона, обавештавамо вас да Акт о условима заштите природе за заштићено подручје које проглашава надлежни орган аутономне покрајине, издаје надлежни орган аутономне покрајине по претходно прибављеној стручној основи надлежног завода. Изузетно у поступку израде планова или пројеката на подручјима која нису обухваћена ст. 8. и 9. овог члана акт о условима заштите природе издаје надлежни завод за заштиту природе.

Законски основ за доношење решења:

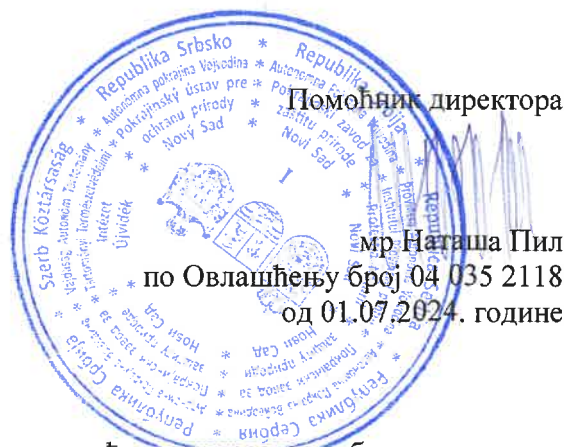
Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр., 14/2016, 95/2018 – други закон и 71/2021); Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009 - други закон, 72/2009 – други закон, 43/2011 одлука – УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018-други закон и 94/2024 – др. закон); Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016); Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2010).

Предметне активности се могу реализовати под условима дефинисаним овим Решењем, јер је процењено да неће значајно утицати на природне вредности подручја.

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Такса на захтев и такса на за решење, по Тар. броју 1 и 5 нису наплаћене су у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о покрајинским административним таксама ("Сл. лист АП Војводине", бр. 40/2019, 59/2020 - усклађени дин. изн., 45/2021 - усклађени дин. изн., 54/2021, 52/2022 - усклађени дин. изн., 43/2023 - усклађени дин. изн. и 50/2024 - усклађени дин. изн.).

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје писмено или издаје усмено на записник Покрајинског завода за заштиту природе.

Прилог 1: Локације експлоатације угља у односу на заштићено природно добро и еколошки значајна подручја.

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архиви

Локације експлоатације угља у односу на заштићено природно добро и еколошки значајна подручја

Прилог бр. 1

